

شبه 04 مهر 1394 - 07:15

۲۰۰۰ زائر بیت‌الله الحرام قربانی بی کفایتی آل سعود

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پی فاجعه مصیبت بار روز پنجشنبه در منا که در آن جمع کثیری از میهمانان الهی جان خود را از دست دادند...

فاجعه مکه جهان را در شوک فرو برد

۲۰۰۰ زائر بیت‌الله الحرام قربانی بی کفایتی آل سعود رهبر معظم انقلاب ۳ روز عزای عمومی اعلام کردند

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پی فاجعه مصیبت بار روز پنجشنبه در منا که در آن جمع کثیری از میهمانان الهی جان خود را از دست دادند، با صدور پیامی ضمن ابراز همدردی با مصیبت دیدگان این حادثه اندوهبار و تسلیت به بازماندگان آنان تأکید کردند: دولت سعودی موظف است مسئولیت سنگین خود را در این حادثه تلخ پذیرفته و به لوازم و قاعده‌ی حق و انصاف عمل کند، ضمن این‌که مدیریت غلط و اقدامات ناشایسته‌ای که عامل این فاجعه بوده است نیز نباید از نظر دور بماند. ایشان همچنین در کشور سه روز عزای عمومی اعلام کردند.

متن پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله و انا اليه راجعون

فاجعه‌ی مصیبت‌بار امروز در منا که در آن جمع کثیری از ضیوف‌الرحمان و مومنان مهاجر الی‌الله از کشورهای گوناگون، اندوهی بزرگ در جهان اسلام پدید آورده و عید آنان را عزا کرده است. در میهن عزیز ما نیز دهها خانواده که مشتاقانه در انتظار عزیزان حج‌گزار خود بودند، اکنون به عزای آنان نشسته‌اند. اینجانب با قلبی سرشار از غم و همدردی با مصیبت‌دیدگان، این حادثه‌اندوهبار را به روح مطهر حضرت رسول اعظم (صلی الله علیه و آله) و به ساحت مقدس ولی الله الاعظم حضرت صاحب‌الزمان (ارواحنا فداه) که صاحب‌عزای اصلی است و به همه بازماندگان و عزاداران در سراسر جهان اسلام به ویژه در ایران عزیز تسلیت عرض می‌کنم و رحمت خاصه خداوند غفور و رحیم و شکور را برای این میهمانان گرامیش و شفای عاجل آسیب‌دیدگان و مجروحان را از درگاه عطوفتش مسألت می‌نمایم و یادآور می‌شوم:

۱- مسئولان نمایندگی اینجانب و سازمان حج تلاش طاقت‌فرسای خود در شناسایی جان‌باختگان و معالجه مجروحان و اعزام به کشور و خبررسانی سریع را که سراسر امروز بدان مشغول بودند همچنان ادامه دهند و همه کسانی که توانایی دارند به آنان کمک کنند.

۲- هر گونه کمک ممکن را به حجاج دیگر کشورها نیز تعمیم دهند و حق برادری اسلامی را به انجام رسانند.

۳- دولت سعودی موظف است مسئولیت سنگین خود را در این حادثه‌ی تلخ پذیرفته و به لوازم آن به قاعده‌ی حق و انصاف عمل کند. مدیریت غلط و اقدامات ناشایسته که عامل این فاجعه بوده نباید از نظر دور بماند.

۴- جان‌باختگان این حادثه انشالله مشمول این کلام نورانی قرآن‌اند که: «و من یخرج من بیته مهاجرا الی الله و رسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله» این برای بازماندگان، تسلی بزرگی است. آنان پس از طواف و سعی و پس از ساعات پربرکت عرفات و مشعر و در حال انجام مناسک حج به دیدار معبود شتافته‌اند، و انشالله مورد لطف و رحمت ویژه احدیتند. اینجانب با تسلیت دوباره به عزاداران، سه روز عزای عمومی در کشور اعلام می‌کنم.

والسلام علی عباد الله الصالحین

سید علی خامنه‌ای ۲ مهر ۱۳۹۴

بنابر گزارش رسیده، بی کفایتی مقامات سعودی در ساماندهی مراسم حج و ازدحام جمعیت در سرزمین منا، سبب شد بیش از ۲۰۰۰ نفر از حجاج کشته و بیش از ۲۰۰۰ تن دیگر زخمی شوند که در این میان ۱۳۱ تن از زائران ایرانی مهاجرالی الله شدند و ۸۵ تن دیگر مجروح شدند. به گفته منابع سعودی هنوز علت اصلی بروز فاجعه اخیر در مسیر منا مشخص نشده است ولی پادشاه عربستان دستور بازنگری در برنامه ریزی‌های صورت گرفته برای حج و تحقیقات فوری درباره علت این حادثه را صادر کرده است.

به گفته رسانه‌های عربستان، حجاج در حال طی مسیر بودند که به ناگاه، افزایشی چشمگیر در شمار حجاج روی داد که شمار زیادی به زمین افتادند ولی علت این افزایش ناگهانی هم مشخص نیست.

دستور رئیس جمهوری

رئیس جمهوری در بدو ورود به نیویورک پیام تسلیتی صادر کرد.

متن پیام حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله وانا اليه راجعون

خبر تاسفبار و تاثیربرانگیز فاجعه مولمه کشته و مجروح شدن بیش از دویست نفر از حجاج ایرانی بیت الله الحرام در آستانه ورود به نیویورک غمی سنگین بر اینجانب و هیات همراه مستولی نمود. درگذشت حجاج عزیزمان در کنار متمسکین به حبل الله از امت اسلامی و مجروح شدن ضیوف الرحمان در لباس احرام در سرزمین وحی و در آرزوی وصال حق تعالی مصداق روشن من یخرج من بینه مهاجرا الی الله است که فقد وقع اجره علی الله. بی شک اعلام سه روز عزای عمومی در کشور نیز که مبین عمق این فاجعه است، حداقل همدردی دولت و ملت شریف ایران با بازماندگان این فاجعه خواهد بود.

اینجانب با تسلیت فاجعه دردناک منا، به محضر حضرت ولی عصر (عج)، بازماندگان معزز، مقام معظم رهبری و ملت شریف ایران، از جناب آقای جهانگیری معاون اول محترم می‌خواهم تا در اسرع وقت با تشکیل ستاد ویژه رسیدگی به این فاجعه و تجمیع امکانات لازم، ضمن اطلاع رسانی به ملت شریف ایران، اقدامات زیر را انجام داده و مستمرا به اینجانب گزارش دهد:

۱- با اعزام تیم‌های امداد در صورت لزوم و ارسال هواپیما به کشور عربستان، رسیدگی به امور حجاج بیت الله الحرام، مجروحین فاجعه و انتقال درگذشتگان به کشورمان را در اولویت اقدامات ستاد قرار دهند؛ لازم است حجاج عزیز احساس نمایند می‌توانند سایر مناسک باقیمانده خود را در آرامش و امنیت انجام داده و وفق برنامه به کشور خود باز گردند.

۲- از استانداران محترم خواسته شود با حضور در منازل درگذشتگان و مجروحین فاجعه ضمن ابلاغ پیام تسلیت اینجانب، کمک‌های لازم و تسهیلات مکفی برای انجام امور مربوطه را در اسرع وقت ارائه نمایند.

۳- وزارت امور خارجه و سفیر ایران در عربستان موظفاند ضمن بررسی چگونگی رخ دادن این فاجعه تمامی اقدامات لازم جهت احقاق حقوق درگذشتگان و حادثه دیدگان را به عمل آورده و از دولت عربستان نیز می‌خواهم ضمن به عهده گرفتن مسئولیت این فاجعه، به وظایف قانونی و اسلامی خود در این زمینه عمل نمایند.

ضمن همدردی مجدد با خانواده‌های آسیب‌دیدگان، از درگاه خداوند متعال طلب مغفرت برای جان باختگان، آرزوی شفای عاجل برای مجروحان و حج مقبول و سعی مشکور برای حجاج عزیز کشورمان توأم با امنیت کافی و سلامت مسألت دارم.

حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهوری همچنین در تماس تلفنی با معاون اول خود دستورات ویژه‌ای برای پیگیری حادثه منا صادر کرد.

روحانی پیش از پیاده شدن از هواپیما در فرودگاه نیویورک، در تماس تلفنی با مسئولان و از جمله دکتر جهانگیری، ضمن دریافت آخرین گزارش‌ها، دستور داد تا هیات دولت طی جلسه ویژه‌ای در روز جمعه ابعاد مختلف این فاجعه تاسفبار را بررسی و با تشکیل ستادی پیگیری‌های لازم را انجام دهد.

رئیس جمهوری تاکید کرد: وزارتخانه‌های امور خارجه، بهداشت و درمان، ارشاد اسلامی و سازمان حج و زیارت همه اقدامات عملی لازم را برای انتقال سریع پیکر حجاج کشورمان و نیز مجروحان حادثه و سپس مداوا و رسیدگی‌های پزشکی به مصدومان انجام دهند. دکتر روحانی همچنین وزارت کشور را موظف کرد تا از طریق استانداری‌ها در سراسر کشور به خانواده‌های جانباختگان و صدمه دیدگان حادثه مساعدت و رسیدگی‌های لازم را انجام دهند.

بیانیه دولت ایران

همچنین دولت جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت فاجعه مصیبت بار منا که ظهر پنجشنبه رخ داد بیانیه‌ای صادر کرد.

به گزارش ایرنا، متن بیانیه به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

و الذین هاجروا فی سبیل الله ثم قتلوا او ماتوا لیرزقنهم الله رزقا حسنا و ان الله لهو خیر الرازقین

دولت جمهوری اسلامی ایران با عرض تسلیت به مقام معظم رهبری، مسلمانان جهان و عموم بازماندگان به مناسبت حادثه تلخ و ناگوار منا به جهت احترام به همه قربانیان و همدردی با خانواده محترم آنان و به پیروی از مقام معظم رهبری در سراسر کشور سه روز عزای عمومی اعلام می‌کند و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جمعیت هلال احمر را مامور پیگیری مجدد امور درمانی کلیه مجروحین تا سلامتی کامل می‌نماید. سازمان‌های مسئول موظفند با جدیت کامل و در اسرع وقت رسیدگی به وضعیت درمانی مجروحان را پیگیری نمایند.

هیات وزیران، دولت عربستان سعودی را مسئول امنیت و حفاظت از جان حجاج بیت الله الحرام می‌داند و تاکید می‌کند که عواقب هرگونه اهمال و بی توجهی به این امر متوجه دولت عربستان خواهد بود. دولت عربستان می‌باید با شناسائی عوامل بروز این حادثه حداکثر مساعی خود را در انتقال سریع جانباختگان و رسیدگی همه جانبه به مجروحان و استفاده از نیروهای امدادی ایران و دیگر کشورها به کار گیرد.

نماینده مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی گفت: ضعف مدیریت دولت عربستان سعودی و بی‌کفایتی عوامل اجرایی و انتظامی مسئول برگزاری مراسم حج تمتع به طور قطع یکی از عوامل اصلی شکل‌گیری فاجعه غمبار منا بوده است.

به گزارش ایسنا، علی شمخانی، در پایان جلسه کمیته ویژه رسیدگی به فاجعه منا با اشاره به پیام مقام معظم رهبری و دستور رئیس‌جمهوری درباره بهره‌گیری از مجموعه ظرفیت‌های کشور برای مدیریت ابعاد و تبعات این حادثه افزود: از اولین ساعات وقوع این حادثه ستاد ویژه‌ای در دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی با حضور مسئولان دستگاه‌های ذیربط تشکیل و ضمن ارتباط مستمر با سرپرست حجاج ایرانی مستقر در عربستان سعودی، اقدامات ضروری در حوزه هماهنگ‌سازی مجموعه ظرفیت‌های سیاسی، امدادی، درمانی و اطلاع‌رسانی در داخل کشور را در این زمینه آغاز کرد.

او با ابراز تأسف نسبت به بی‌توجهی و تمرکز کافی دولت عربستان سعودی نسبت به برگزاری امنیت‌ترین کنگره جهان اسلام در ایام حج تمتع گفت: تغییر اولویت امنیتی عربستان سعودی و به‌کارگیری نیروهای امنیتی و انتظامی‌خبره برای تجاوز به کشور یمن و سرکوب مردم مسلمان بحرین و همچنین کاهش کمی و کیفی عوامل انتظامی در حج تمتع نقش تعیین‌کننده‌ای در بروز این فاجعه داشته است.

شمخانی با تأکید بر حساسیت و پیگیری مجدانه این موضوع از سوی جمهوری اسلامی ایران تا دستیابی به نتیجه قطعی و همچنین بهره‌گیری از مجموعه ظرفیت‌های قانونی و حقوقی برای تبیین و تعیین عوامل شکل‌گیری و مسببان این فاجعه عظیم گفت: در حال حاضر مجموعه توان دستگاه‌های مسئول برای رسیدگی به وضع مجروحان و مشخص کردن وضع مفقودان حادثه و همچنین انتقال جانباختگان به کشور بسیج شده و توجیهات لازم در سطح استانداری‌های کشور هم انجام شده است. دبیر شورای عالی امنیت ملی در پایان ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های داغدار ایرانی و مسلمانان کشورهای دیگر که در این فاجعه، عزیزان خود را از دست داده‌اند آمادگی کشورمان را برای مساعدت به حجاج آسیب دیده سایر کشورها اعلام کرد.

روایت قاضی عسکر از علت وقوع حادثه

سرپرست حجاج ایرانی بستن مسیر به روی حجاج را عامل اصلی حادثه غمبار منی ذکر و اضافه کرد: در ملاقات با نماینده ولیعهد عربستان سعودی به آن‌ها گفتیم اگر ماموران شما جلوی مردم و حجاج را نمی‌گرفتند این حادثه اتفاق نمی‌افتد.

حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت گفت: نماینده ولیعهد به محل خیمه‌های ما در منی آمدند و تسلیت‌ایشان را اعلام کردند. ما هم به صورت مبسوط این حادثه را بیان کردیم که اگر ماموران جلوی مردم را نمی‌گرفتند و اجازه تردد به آنها می‌دادند این حادثه اتفاق نمی‌افتاد. وی اضافه کرد: این نکته را نیز به نماینده ولیعهد عربستان گفتیم که اگر ماموران شما اجازه می‌دادند تیم‌های پزشکی و درمانی ما به کمک حادثه دیدگان می‌رفتند آمار تلفات این قدر افزایش نمی‌یافت. قاضی عسکر یادآور شد: متأسفانه ساعت‌ها جنازه‌ها را روی زمین نگه داشتند و این کار تا نیمه‌های شب نیز طول کشید. وی با بیان این که آنچه برای ما مهم است، روشن شدن تکلیف مفقودان است، گفت: ما متأسفانه در این حادثه ۱۳۱ نفر از حاجیان را از دست دادیم، ۸۳ مجروح داریم که خوشبختانه به بیمارستان هلال احمر در مکه منتقل شده‌اند و جای نگرانی نیست حالشان خوب است.

قاضی عسکر افزود: ۳۶۵ نفر مفقودی داریم که تاکنون ۳۰ نفر برگشته‌اند.

سرپرست حجاج ایرانی یادآور شد: من به نماینده ولیعهد عربستان گفتم اولویت نخست ما این است که نیروهای ما به سردخانه‌ها بروند و افرادی را شناسایی کنند تا به مردم پاسخ دقیق بدهیم. سعید اوحدی رئیس سازمان حج و زیارت هم در گفتگویی با ایسنا، اعلام کرد: عربستان اجازه شناسایی جانباختگان و مجروحان فاجعه منا را تا ساعت پنج عصر روز پنجشنبه داده بود که تا آن لحظه ۱۳۱ زائر ایرانی در میان کشته‌ها و ۶۰ زائر ایرانی دیگر در میان مجروحان شناسایی شدند. او تصریح کرد: اجساد در اختیار ایران نیست. آن ۱۳۱ زائر جان‌باخته تا لحظه‌ای که عربستان به عوامل امدادگر ایرانی اجازه حضور در صحنه را داده بود شناسایی شدند. بنابراین اگر عوامل ما نبودند امکان شناسایی همین تعداد زائر هم وجود نداشت. وی افزود: در فاجعه مکه همچنین ۶۰ زائر ایرانی مجروح شده تا لحظه شناسایی جمع‌آوری شدند که ۵۵ نفر آن‌ها به بیمارستان‌های مرکز پزشکی حج و زیارت انتقال داده شده و پنج نفر دیگر به دلیل شرایط جسمی در بیمارستان‌های عربستان هستند. اوحدی با بیان این که آمار جانباختگان و مجروحان بیشتر از آنچه است که دولت عربستان اعلام کرده است، اظهار داشت: تعداد جانباختگان تا این لحظه به مرز ۲۰۰۰ نفر رسیده، در حالی که دولت عربستان ۱۰۰۰ نفر را اعلام کرده است، منابع موثق معتقدند که این تعداد به مرز ۲۰۰۰ نفر هم خواهد رسید.

رئیس سازمان حج و زیارت سپس با اشاره به دلایل وقوع فاجعه روز گذشته یادآور شد: بیش از ۱/۵ میلیون زائر همزمان در "جمرات" حضور داشتند، به دلیل مسدود شدن یکی از مسیرها زائران هنگام حرکت به هم برخورد کردند و تراکم جمعیت باعث شد، عده زیادی زیر دست و پا بمانند. البته عربستان تا این لحظه دلیل آن اتفاق را اعلام نکرده، اما سوءتدبیر و نداشتن تجربه از عوامل اصلی آن بوده است. وی در پاسخ به این سؤال که آیا حضور وزیر دفاع عربستان در جمره و مسدود کردن ناگهانی مسیرهای دسترسی به جمرات باعث این اتفاق شده است؟ گفت: من این موضوع را نمی‌دانم اما آنچه موثق است بستن مسیرها باعث وقوع این حادثه شد.

اوحدی همچنین نرده‌کشی در اطراف خیمه‌های محل اسکان برخی زائران در مسیر دسترسی به جمرات را یکی دیگر از دلایل وقوع این فاجعه خونبار اعلام کرد و افزود: خیمه‌های کشورهای عربی همچون مصر و بحرین در مسیر رمی‌جمرات قرار دارد.

برای این که زائران از مسیر حرکت به این خیمه‌ها وارد نشوند نرده‌کشی شده است و همین محدود کردن باعث شد فضایی برای نجات پیدا کردن زائران از میان سیل جمعیت وجود نداشته باشد و آن‌ها زیر دست و پا بمانند.

وی ادامه داد: عوامل ایرانی بسیاری از مجروحان را از زیر دست و پا خارج کردند. نجات‌دادن برخی مجروحان بسیاری سخت بود، آن‌ها زیرتلی از کشته‌ها دست و پا می‌زدند و عوامل امداد ایرانی تا جایی که امکان داشت زائران را نجات دادند. اوحدی ادامه داد: از ساعت پنج بعد از ظهر پنجشنبه فضا در منا امنیتی شد و دیگر اجازه حضور به عوامل امدادگر سایر کشورها را به محل حادثه ندادند. ما نتوانستیم جان‌باختگان و مجروحان دیگر را شناسایی کنیم. رئیس سازمان حج و زیارت در عین حال با بیان این که شناسایی و سرشماری زائران به دلیل پراکندگی آن‌ها در منا و مکه امکان‌پذیر نیست، افزود: تا این لحظه ۱۳۱ زائر جانباخته شناسایی شدند که اسامی ۱۱۸ نفر آن‌ها اعلام شده است و شش نفر به دلیل نداشتن کارت از آن ۱۳۱ نفر، مفقود الاثر اعلام شده‌اند. پراکندگی جمعیت زائران در یکی دو روز به گونه‌ای است که امکان آمار مفقودین از کاروان‌ها هم مشکل است. اوحدی درباره تحویل گرفتن اجساد ایرانی گفت: برای انتقال این اجساد باید تشریفات قانونی انجام شود که ان‌شاءالله آن‌ها را تحویل می‌گیریم، البته اجساد به سردخانه‌های مکه منتقل شده‌اند.

وی اضافه کرد: برای انتقال این اجساد به ایران با هوپیمایی‌های "ماهان" و "ایران‌ایر" هماهنگ کردیم تا پس از انجام تشریفات قانونی، اجساد را به کشور باز گردانیم.

پیام‌های آیات عظام و شخصیت‌ها

به همین مناسبت، جمعی از آیات عظام، شخصیت‌ها و مقام‌های کشورمان در پیام‌های جداگانه این مصیبت عظمی را به محضر حضرت ولی عصر (عج)، ملت ایران و خانواده جانباختگان تسلیت گفتند.

در پیام آیت‌الله العظمی جوادی آملی آمده است:

آنچه براندو هباری این رخداد تلخ و سوگ اسفبار می‌افزاید، بی‌تدبیری و سوء مدیریت مسئولان سرزمین وحی است، اینان که نان قداست آن بلد امین را به بهای نامنی می‌خورند، نه پاسخی در پیشگاه صاحب آن سرزمین یعنی خدای سبحان دارند و نه جوابی در برابر مسلمانان جهان به ویژه خانواده‌های معزز جانباختگان. اگر سازمان‌های حقوق بشر تحت اسارت استکبار جهانی نمی‌بود، فریاد حق طلبانه آن نهاد، هم اکنون به گوش می‌رسید و اگر جوامع بین‌الملل از نفوذ استثمار آزاد بودند، هم اکنون مسئولان بی‌تدبیر عربستان را به محاکمه فرا می‌خواندند.

تنها چاره صیانت از حقوق مردم، بیداری خود آن‌هاست، به امید آن روز،

در پیام آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی هم آمده است:

این فاجعه عظیم ایجاب می‌کند که علمای اسلام از یک سو و سیاستمداران از سوی دیگر در اسرع وقت جلساتی تشکیل دهند و برای اداره حرمین شریفین فکری کنند؛ کسانی که اکنون مسئول هستند عملاً ثابت کردند توانایی این کار را ندارند و امکان تکرار این فاجعه در سال‌های دیگر مراسم حج را به صورت یک عبادت وحشتناک در آورد و به قداست حج ضربه شدیدی وارد می‌کند تا افکار عمومی در جهان اسلام آماده است در این باره فکری کنند. هیاتی مدیر و مدبر و با تجربه کافی برای اداره حرمین شریفین معین گردد و مانعی ندارد سعودی‌ها هم جزاین هیات باشند. به یقین اگر در این امر کوتاهی شود مسئولیت حوادثی که امکان دارد خدایی ناکرده تکرار شود بر گردن همگان خواهد بود.

پیام آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی هم چنین است:

اینحانب ضمن عرض تسلیت به محضر حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، امت اسلامی و خانواده‌های قربانیان، برای جانباختگان غفران و رحمت واسعه الهی، برای بازماندگان صبر و اجر و برای مجروحان شفای عاجل را مسألت دارم.

ان‌شاءالله تدبیری صحیح‌اندیشیده شود که دیگر شاهد چنین وقایعی نباشیم.

در پیام آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی هم آمده است:

بی‌شک وقوع چنین حوادث دردناکی، تکلیف را برای امت اسلامی زیاده‌تر نموده که باید با تدبیر و مدیریت صحیح و هماهنگی کامل از تکرار چنین وقایع ناگواری جلوگیری نموده و راه برای انجام مناسک حج در خانه امن الهی که قبله مسلمانان و کعبه آمل چند میلیارد مسلمان می‌باشد فراهم نمایند.

آیت‌الله العظمی سبحانی هم در پیامی این واقعه جانگداز را تسلیت گفتند.

آیت‌الله العظمی نوری همدانی هم نوشتند: آیا وقت آن نرسیده است که مسلمانان جهان و دولت‌های اسلامی به جنایت‌هایی که آل سعود در تاریخ ننگین خودشان انجام داده و روز به روز در ارتکاب جنایات بیشتر در عراق، یمن، سوریه و بحرین چهره زشت و شوم خود را بهتر نشان می‌دهند تصمیمات جدی و اجتماعی در این مورد بگیرند؟

رئیس قوه قضاییه هم در پیامش آورده است: دولت سعودی باید مسئولیت مدیریت غلط خود را که موجب بروز این فاجعه شد بپذیرد و پاسخگوی آن باشد.

رئیس مجلس خبرگان رهبری در پیامی ضمن تسلیت و محکوم کردن مسئولان سعودی در حادثه تلخ منا خواستار موضع‌گیری مناسب از سوی سران کشورهای اسلامی و تدبیر آنان برای اداره صحیح و کارآمد حرمین شریفین شد.

دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس هم در تماس‌های تلفنی جداگانه با حجت الاسلام و المسلمین قاضی عسکر نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی و سعید اوحدی رئیس سازمان حج و زیارت، آخرین وضع حجاج ایرانی در فاجعه منا را مورد بررسی

قرارداد و خواستار پیگیری جدی و رسیدگی فوری به وضع حجاج ایرانی حادثه رمی جمرات شد. وزیر امور خارجه هم در پیامی ضمن تسلیت به بازماندگان جانباختگان حادثه منافذود: این حادثه موجی از اندوه را همزمان با عید سعید قربان در کشورهای اسلامی و جمهوری اسلامی ایران به همراه داشت.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت فاجعه خونبار سرزمین منا، ضمن تسلیت به خانواده‌های جان باختگان، برای مصدومان این حادثه اسفبار از خداوند متعال شفای عاجل مسالت کرد. وزیر کشور در نامه‌ای به همتای سعودی خود نوشت: جا دارد به طور دقیق علت بروز چنین حوادث تلخی بررسی شود و تلاش مضاعفی برای جلوگیری از تکرار این گونه حوادث صورت پذیرد. عبدالرضا رحمانی فضلی خواستار همکاری با نیروهای امدادی ایران مستقر در مکه مکرمه و صحرای منا شد و آمادگی ایران را برای اعزام نیروهای امدادی و کمک‌های پزشکی لازم اعلام کرد.

پیام تسلیت جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

در پیام جامعه مدرسین حوزه علمیه قم هم آمده است: این حادثه دلخراش در مراسم حج امسال سندی مکرر از بی‌لیاقتی آل سعود در خادمی حرمین شریفین و زائرین بیت‌الله الحرام است و دولت آل سعود مسئول این بی‌تدبیری در اداره این مراسم عظیم به حساب می‌آید.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ضمن محکومیت آل سعود این مصیبت دردناک را به محضر حضرت ولی عصر (عجل‌الله تعالی فرجه الشریف)، مقام معظم رهبری «مدظله العالی»، مراجع عظام تقلید «دامت برکاتهم»، خانواده‌های قربانیان و به ویژه به عموم مردم شریف عزادار ایران اسلامی تسلیت می‌گوید، برای درگذشتگان غفران و علو درجات، برای مصدومین شفای عاجل و برای بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل را مسئلت می‌کند.

دادستان کل کشور مسئول پیگیری حادثه منا

معاون دادستان کل کشور با بیان این‌که حادثه منا هیچ توجیهی ندارد و به طور قطع قابل پیگیری بوده است، گفت: دادستان کل کشور در راستای اجرای ماده ۲۹۰ قانون آیین دادرسی کیفری پیگیر حادثه منا خواهد بود.

مرتضی بختیاری گفت: حادثه دلخراش کشته شدن تعداد قابل توجهی از حجاج در فضای معنوی منا موجب تأثر عمیق همگان شد و به بازماندگان ایرانی این حادثه تسلیت گفته و برای مجروحان هم طلب سلامت داریم. وی افزود: این دومین حادثه تلخی است که در مراسم حج معنوی امسال برای زائرین اتفاق افتاده است و حقیقتاً بی‌لیاقتی کسانی که عهده دار حرمین شریفین هستند برای همگان روشن شده است و با توجه به این‌که این حادثه در روز عید قربان رخ داده است، حادثه هیچ توجیهی ندارد و به طور قطع قابل پیگیری بوده است.

معاون دادستان کل کشور از پیگیری این حادثه توسط حجت الاسلام و المسلمین رئیسی خبر داد و گفت: دادستان کل کشور در اجرای ماده ۲۹۰ قانون آیین دادرسی کیفری پیگیر موضوع خواهد بود و از مبانی ذیربط مصرات خواهیم خواست که در جهت گرفتن حق و حقوق تضییع شده در این حادثه به صورت ریشه‌ای پیگیری کرده و با دست‌اندرکارانی که در این قضیه هولناک کوتاهی کرده‌اند برخورد و تعقیب قانونی را انجام دهند.

اسامی فوت شدگان و مجروحان ایرانی

سازمان حج و زیارت دیروز اسامی جانباختگان و مجروحان ایرانی حادثه منا را به این شرح اعلام کرد:

۱ محمد نوری استادی ۱۹۴۰۲، احمد ابراهیم زاده ۲۶۱۳۰، محمد ابراهیم احمد آبادی ۱۹۰۳۳، بلال اسلامیان ۱۰۰۰۳، احمد اسماعیلی چاوند ۲۸۱۵۹، حسن افشون ۱۲۰۱۲، نادعلی امینی ۲۴۰۱۶، حجت اوسسانی ۲۸۱۵۹، عبدالله ایگدري ۳۸۰۳۶، گل در یار بازای گلستان، علی رضا باغانی ۱۹۲۸۹، محمد ابراهیم باقری ۴۰۰۱۱، بایرامعلی بخته ۱۰۰۰۳، عبد الله براهویی ژند ۳۸۰۳۶، علی برومند فارس، علیرضا بقایی ۱۹۳۷۳، محمد ولی بهلکه ۳۸۰۱۷، یگن بی بی مقدم اینچه برون ۳۸۰۱۷، کریم پور تقی راستگو مقدم ۲۸۱۵۹، فرهاد پیرزاده ۴۸۱۱۳، وجیه الله تقالی ۱۷۲۴۸، حسین تقوی ۳۰۰۲۸، سعید جعفری ۱۷۶۶۵، اسماعیل جعفری ۲۴۰۱۰، حسین جعفری ۴۰۰۱۱، سید جلال جلال زاده ۱۹۳۷۳، عبدالصمد جمشید نژاد ۲۴۰۱۶، رجب علی جمعه اربانی ۱۹۲۸۹، حسین جوانی ۲۴۰۳۷، علی حسین چشم دهام ۴۰۰۱۱، محمد چوبدار ۳۹۰۰۹، علی اکبر حسینی ۱۹۲۸۹، قیصر علی حیدری ۱۳۰۵۳، عبد الصمد خانی ۱۹۰۳۳، خدیجه خرمایی ۳۸۰۳۶، شکرالله خشخویی ۱۳۰۷۷، محمد خندان ۲۴۰۳۷، غلام رضا خورسند ۲۸۱۵۹، محمد سعید دانش طلب ۱۹۳۷۳، علی اکبر دلیر ۳۹۰۰۹، مالک دهقان خیایوی ۱۰۰۰۳، علی اکبر ذبیح زاده پاشا ۳۰۰۲۸، عبد الله رادپور ۱۲۰۱۲، علی رازانی ۲۹۰۱۲، علی رجبی محمد آباد ۱۹۲۸۹، عبدالقادر رحکن رودی ایرانیان خارج از کشور، قاسم رحمانی ۲۴۰۳۷، قنبر رحمانی تولی ۳۹۰۱۰، عبد الستار رحمن سوری ایرانیان خارج از کشور، سید احمد رحیمی ۴۰۰۱۱، محمد حسین رضانی سیاه خلکی ۲۸۱۵۹، سید مرتضی رییس زاده ۱۳۰۷۷، قربانعلی سالاری ۳۰۰۲۸، حسین سبور ابراهیمی ۱۹۳۷۳، حسین سببانی ۳۹۰۱۰، محمد مهدی سلحشور ۳۰۰۲۸، حسن سلیمانی درچه ۱۳۰۷۷، محمد رضا سلیمانیان درچه ۱۹۰۲۹، شهریار شادمندخانه ۱۹۳۷۳، غلامعلی شاهین ۱۹۰۲۹،

عباسعلی شکری ۴۰۰۱۱، عبد الستار شینور نصاری ۲۰۲۰۶، ابراهیم صادقی واسکسی ۳۰۲۷۸، غلامرضا طاهری ۴۰۰۱۱، رضا عارف خانی ۱۹۰۳۳، احمد عباسی ۱۹۲۸۹، حسین علی عباسی ۴۰۰۱۱، جمشید علم جو ۲۸۱۵۹، غلامرضا غلامی ۱۹۳۷۳، فرامرز غلامی ۴۰۰۱۱، محسن غلامی خراسان رضوی، احمد غلامی جیر گل ۲۸۱۵۹، رحمت غلامی جیر گل ۲۸۱۵۹، محمد اسماعیل فخری ۱۹۰۳۳، ابراهیم فخری ۲۸۱۵۹، حسین فرجی ۴۰۰۱۱، محمد علی فرخاری ۱۹۰۳۳، حسین فرخی ۴۰۰۱۱، محمد رضا فروزان ۳۰۲۷۸، علی اکبر فغانی خراسان رضوی، غلامعباس قادی خراسان رضوی، علی اکبر قدم گاهی ۱۹۰۳۳، درسن تقان قزل ۳۸۰۱۷، کاری بای

کاری بای ۳۸۰۱۷، فراحم نوری نوران ۱۰۰۰۳، اقا محمد کره ش ۳۸۰۰۲، حمید کره ش جوکار ۲۴۰۳۷، ابراهیم کریم پور چمچالی ۲۸۱۵۹، رضا کریمی قلعه بابا خانی ۱۷۲۴۸، احمد کفاش ۱۳۰۷۷، حسن گلشنی ۱۳۰۵۴، اسماعیل گندابی ۱۹۰۳۳، عباس گودرزی ۲۹۰۱۳، عباس لطفی ۲۴۰۱۰، احمد لطفی ۱۹۰۳۳، محمد ظاهر ماروسی ۱۹۰۳۳، ابراهیم محمدی ۱۹۰۳۳، حسین محمدی ۲۴۰۱۶، غلام رضا محمودی ۴۰۰۱۱، مختاری اکبری ۲۴۰۱۶، نور محمد مختوم نژاد ۳۸۰۱۷، عزت الله مدادی ۲۸۱۵۹، عبد الستار ممکن رود خارج از کشور، نعمت الله منصوری ۲۴۰۳۷، مصطفی موسوی ۲۹۰۱۲، داوود موسوی ۱۷۷۷۵، علی اکبر مهرآباد ۱۹۰۲۹، علی اصغر مهرآبادی ۱۹۲۸۹، ابراهیم میان آبادی ۱۹۲۸۹، حسین میر مرتضوی ۱۹۳۷۳، هادی میرزایی ۱۹۳۷۳، اسکندر ناصری ۲۴۰۱۶، مرادعلی نصر اللهی ۲۹۰۱۳، علی رضا نظربرومند ۲۴۰۳۷، رجب نعمتی ۲۴۰۳۷، جواد نمازی مکی ۱۹۰۲۹، علی محمد یحیی پور ۲۸۱۵۹، ابوبکر یوسفی ۱۲۰۱۲.

اسامی مجروحان

محمد رضا ابراهیمی ۵۰۰۵۷، مریم احمد کیان، حبیب الله احمدی، اسماعیلی زاده، عبد الکریم اعتصامی، فضل الله الماسی ۲۴۰۳۷، محمد امان ۱۷۲۴۷، کیومرث امیرقلیان، حسین آبادی ۱۹۰۲۹، ایوب پوراحمدیان، بی بی پورخطر ۳۸۰۱۷، عبد محمد تاتار ۳۸۰۱۷، محمد حسینی ۲۴۰۱۶، سید محمود حکمت، محمد راکعی، ابراهیم رضایی، ذوالفقار ساعت ساز، محی الدین سید باقری ۲۴۰۱۹، محمد شاه محمدی ۱۹۲۸۹، مریم شاه محمدی ۱۹۲۸۹، عباسی دهکردی، ایل محمد قورچی، علی کفسال ۲۴۰۱۶، مونا کمالی، سعید محمدی، محمد جواد موحدی ۱۹۰۰۶، ابراهیم مولوی، سید ابراهیم میرحسینی، عبدالحکیم نصیری فیروزکوهی، نیری ۲۴۰۱۰، وحید وحیدی ۳۸۰۳۶، حسین پیرو ۲۴۰۱۵، صالح حسینی، محمد اسدی ۴۱۰۲۳، مهدی آقایی ۱۷۷۵۵، غلام عباس انتظامی، عباس اوتسیانی ۲۸۱۵۹، قربانعلی ایرانی، کسری پیرزاده، ولی جعفریان، عبدالصمد جمشیدزاده ۲۴۰۱۶، حبیب الله چنگیر ۱۳۳۲۳، عباسعلی حسین آبادی، الله محمد خسروی ۲۹۰۱۳، عمر خلیلی ۱۲۰۱۲، علی خیرخواه، نقی داوودی میر ۱۷۲۷۲، مقداد رجب زاده، ابراهیم رضایی، علی اکبر رضایی، احمد رهرو اصفهانی، دردی ریاحی ۳۸۰۲۵، فوزیه زارع، محمد زارعیان، محمد زاهدی، سید غالب ساعت ساز ۱۷۲۷۲، رحیم سالک ۱۲۰۱۲، فریبرز ستاری ۱۸۰۰۳، سعیدی فر، محی الدین سید باقری ۲۴۰۱۹، مسعود صامت، مهدی صفوی، سید ضیایی زاده، قنبر طهماسبی، مهدی طهماسبی، هزارگل عطایی ۳۸۰۱۷، محمد علی پور ۱۶۱۳۳، اسماعیل غفارزاد ۱۷۰۶۵، عبدالرضا فخرایی ۳۲۰۱۳، علیرضا قانونی نیا ۱۳۰۵۳، بابک قلیچ خانی از بعثه، مهدی قمصری، میرمحمد قورچی، حسن کارگر ۲۰۰۲۴، محمد موسی کرمی ۲۹۰۱۳، نصرت الله گودرزی، محسن نجیبیان، ایار محمد گرگانی، ایرج نعمت اللهی و غلامرضا وحیدی، وحید وحیدی ۳۸۰۳۶ - احمد امیری شهرضا ۱۳۰۷۷ - یوسف شیخی ۱۲۰۱۲ - حسن گلشنی ۱۳۰۵۳ - عبدالستار گوکلانی ۸۰۳۶ مریم رنجبر بستکی ۳۲۱۲۳

واکنش شخصیت‌های جهانی

شورای بین‌المللی حمایت از دادرسی عادلانه و حقوق بشر در ژنو، با ابراز همدردی با خانواده‌های قربانیان حادثه مرگبار پل جمرات درمکه، جامعه جهانی را با پیشنهاد تشکیل کمیته تحقیق بین‌المللی به بررسی علل این حادثه فرا خواند.

روزنامه لبنانی الدیار هم گزارش داد: خودرو حامل "محمد بن سلمان" پسرشاه سعودی، وزیر جنگ و جانشین ولیعهد این کشور با ورود به صفوف حجاج در مشعر منا، عامل حادثه خونین در مراسم رمی جمرات بود.

این روزنامه نوشت: مقام‌های سعودی خبر عبور خودرو یکی از سران این کشور از منطقه "مشعر منا" را که به کشته شدن صدها تن از حجاج منجر شد رد می‌کنند اما حقیقت امر این است که خودرو محمد بن سلمان به همراه بیش از ۲۰۰ نیروی امنیتی و ۱۵۰ مامور پلیس وارد صفوف حجاج شده و به مرکز منا انتقال یافته است.

این روزنامه با اشاره به این‌که ورود خودرو جانشین ولیعهد عربستان مسیر حجاج را تغییر داد، می‌افزاید: خودرو حامل محمد بن سلمان برخلاف مسیر و با سرعت از منا عبور کرد که این اقدام موجب ایجاد وحشت در میان حجاج و آغاز فاجعه شد. الدیار می‌نویسد: پس از آغاز فاجعه کشتار حجاج، خودرو حامل محمد بن سلمان محل حادثه را ترک و بازدیدش را نیمه کاره رها کرد.